

11.6.2025

Kokousmuistio 3/2025

Aika	11.6.2025 klo 10.00–12.00
Paikka	Kesäranta
Läsnä	Orpo Petteri, puheenjohtaja Häkämies Jyri Karhunen Minna Löfgren Maria Marttila Juha Marttinen Matias Nybondas-Kangas Henrika Palola Antti Pentikäinen Mikael Rehn Olli Romakkaniemi Juho Rydman Wille Artjoki Risto (at.) Majanen Juha (at.) Manninen Katri (at.) Martikkala Mikko (at.) Sinko Pekka (s.)

1 Kokouksen avaus

Pääministeri avasi kokouksen ja totesi asialistalla olevan Suomen Pankin pääjohtajan katsaus rahoitusmarkkinoiden ja talouden tilaan sekä EKP:n rahapolitiikkaan.

Ennen varsinaista kokousasiaa pääministeri valotti omia näkemyksiään talouden tilanteesta. Julkisen talouden tasapainoon ja työttömyyden kehitykseen liittyy merkittäviä haasteita. Reaalitaloudessa on kuitenkin nähtävissä positiivisia signaaleita, jotka antavat aihetta uskoa Suomen talouden mahdollisuuksiin, kunhan globaalitaloutta jarruttava epävarmuus hälvenee.

Käytiin tiivis keskustelukierros, jossa sivuttiin mm. työmarkkinoiden sopimusneuvotteluiden onnistumista ja järjestelmän mahdollisia kehitystarpeita, yritysten vientiä ja investointisuunnitelmia koskevia havaintoja, meriteollisuuteen ja datatalouden kehittämiseen liittyviä kysymyksiä sekä pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyden taustalla vaikuttavia tekijöitä ja niihin vaikuttamista.

2 Talouden näkymät ja EKP:n rahapolitiikka

Olli Rehn tarkasteli alustuksessaan rahoitusmarkkinoiden ja talouden tilaa sekä EKP:n rahapolitiikkaa (liite 1). Velkaantumishuolet ovat nostaneet valtionlainojen pitkiä ja ultrapitkiä korkoja etenkin Yhdysvaltain ja Japanin vetäminä. Euro on vahvistunut dollaria vastaan pitkäkestoisesti, vaikka USA-Saksa korkoero on kasvanut. Tämä voi viitata siihen, että USA:n houkuttelevuus sijoituskohteena on vähentynyt.

Yhdysvaltain dollari on yhä johtava globaali ankkuri- ja reservivaluutta vajaan 60 prosentin osuudella. Euro on toiseksi käytetyin reservivaluutta noin 20 prosentin osuudella. Geopolitiikka ja digitalisaatio aiheuttavat järjestelmään paineita kohti hajautumista ja monipaisempaa järjestelmää. Eurolla voi olla siinä kasvava rooli, mikäli Euroopalla on halua ja kykyä vahvistaa euron toimintaedellytyksiä ja institutionaalista perustaa.

Inflaatio on lyhyellä aikavälillä hidastumassa alle EKP:n 2 prosentin tavoitteen lähinnä energiahintojen laskun takia. Korkeammat tullit tuovat hintapaineita. Toisaalta kauppasodan vauriot talouskasvulle painavat myös inflaationäkymää. Kauppapolitiikka ja epävarmuus heikentävät myös Suomen talouden näkymää ja suhdanteen selvempää vahvistumista saadaan odottaa ensi vuoteen. Kauppasodan kärjistyminen hidastaisi merkittävästi talouden toipumista.

3 Keskustelu

Alustusten pohjalta käydyssä keskustelussa nousi esiin muun muassa seuraavia kysymyksiä ja näkökulmia:

- Kauppasodan ohella myös Ukrainan kriisin pitkittymisellä on kielteisiä vaikutuksia talouteen erityisesti tietyillä alueilla. Vastaavasti Ukrainan jälleenrakennuksen käynnistyminen olisi merkittävä positiivinen kysyntäshokki Euroopan talouteen.
- Öljyn hinnan alentumisella on negatiivinen vaikutus Venäjän talouteen. Venäjällä on kuitenkin edelleen varoja sotatalouden tukemiseen, vaikka muilta osin talous kehittyy vaisusti.
- Yhdysvaltain ja EU:n toimet ovat avainasemassa Ukrainan kriisin kehittymisen kannalta.
- EU:n ja Yhdysvaltain väliset kauppaneuvottelut ovat parhaillaan käynnissä ja niistä on lupa odottaa ainakin kohtalaisen hyviä ratkaisuja, joskaan täyttä varmuutta tästä ei ole.
- Euron aseman vahvistuminen reservivaluuttana tapahtuneen osittain markkinoiden toimesta. Sitä voidaan edistää mm. synnyttämällä ns. turvallisia rahoitusvaateita sekä edistämällä säästämis- ja investointiunionia. Yhteinen puolustusrahasto palvelisi osaltaan tätä kehitystä.
- EKP:n uuden strategian mukainen rahapolitiikan keskipitkän aikavälin symmetrinen inflaatiotavoite on osoittautunut toimivaksi malliksi ja siitä tullaan todennäköisesti pitämään jatkossakin kiinni.
- Suomessa on laaja parlamentaarinen tuki puolustusmenojen nostamiselle kohti Natossa sovittua 5 prosentin tasoa. Pidemmällä ajalla puolustusmenojen kasvu aiheuttaa julkiseen talouteen rahoitushaasteen, jota tulevat hallitukset joutuvat ratkomaan.

4 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti alustajaa ja jäseniä erinomaisesta keskustelusta ja toivotti kaikille hyvää kesää. Talousneuvoston seuraava kokous pidetään ke 10.9.2025 klo 10.00–12.00 Kesärannassa. Aihe vahvistetaan myöhemmin.

Pekka Sinko
talousneuvoston pääsihteeri